

Nr 144.

Av herrar **Gillström** och **Söderkvist**, om höjning av statsbidraget till bestridande av kostnaderna för centralisering av fortsättningsskoleväsendet.

I Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 december 1932 om statsbidrag till bestridande av kostnaderna för centralisering av fortsättningsskoleväsendet med däri den 7 juni 1940 vidtagna ändringar, Sv. Författningssamling 589/1932 resp. 459/1940, stadgas enligt 3 § följande: »Statsbidrag som . . . , dock för varje lärjunge med högst 1 krona och 25 öre för dag.»

Sedan dessa bestämmelser stadfästes år 1932 har en allmän höjning av levnadskostnaderna ägt rum. Detta förhållande har medfört, att skoldistriktet numera för genomförande av påbjuden centralisering av fortsättnings-skolorna få ikläda sig kostnader, vilka ursprungligen voro avsedda att täckas medelst statsbidrag. Denna kostnadsökning för skoldistriktet kommer att äventyra fortsättningsskolans centralisering, därest icke ändrade grunder för utgående statsbidrag fastställas.

För närvarande torde det endast å de allra billigaste orterna vara möjligt erhålla inackordering av fortsättningsskolelev för en dagskostnad, understigande 2 kronor och 50 öre. Skjutskostnader ha — bortsett från det fåtal fall, där järnväg kan ifrågakomma — också av kända orsaker stegrats, varför det nu för ett skoldistrikt i regel ställer sig fördelaktigare att ordna särskild fortsättningsskola för exempelvis tre elever än att inackordera desamma, såsom följande sammanställning avseende 6-veckorskurs visar:

Kostnad för 3 × 40 inackorderingsdagar à kr. 2:50	kr. 300:—
Statsbidrag för d:o med pr dag högst kr. 1:25	» 150:—
Kommunens bidrag till samma kostnad alltså	» 150:—.

För statsverket uppstår en besparing på 300 kronor, utgörande skillnaden mellan eljest behövt arvode för lärare, 450 kronor, och här nämnt statsbidrag 150 kronor. Skoldistriktet-kommunen åsamkas en utgift på 150 kronor för själva inackordering, vartill kommer minskad skatteinkomst från annars anlitad lärare. Då de elever, som i flertalet fall inackorderas, komma från avsides belägna byar, där befolkningen i allmänhet har den minsta ekonomiska bärkraften, bli också skoldistriktets bidrag till elevens klädesutrustning större vid inackordering än om eleven finge bevista skolan i sin hemby. Skoldistriktets eventuella inbesparing av utgifter för lokal, städning och eldning för en 6 veckors fortsättningsskolkurs uppväger icke här nämnda utgifter. Räknar man i det anförda fallet med ett elevantal av 5, blir statens besparing 200 kronor och skoldistriktets utgifter lägst 250 kronor.

Då det i flera fall visat sig, att de enskilda skoldistriktet icke kunna eller vilja medverka till ett fortsatt upprätthållande av en centraliserad fortsätt-

ningsskola, som medför ökade utgifter för de oftast hårt skattetyngda landsortskommunerna, och då det är ett statsintresse, att fortsättningskolan icke på nytt över hövan decentraliseras synes en lämplig åtgärd vara, att ett efter det förändrade prisläget lämpat höjt statsbidrag lämnas.

Vi få därför vördsamt hemställa,

att sådan ändring i nuvarande bestämmelser vidtages, att statsbidraget enligt K. K. 589/1932 § 3 kan höjas till högst 2 kronor och 50 öre pr elev och dag.

Stockholm den 23 januari 1941.

A. Gillström.

Verner Söderkvist.